

Posudek bakalářské práce

Ondřeje Drlíka

Zámek Louňovice pod Blaníkem

Dějiny objektu, zhodnocení jeho architektury a umělecké výzdoby

Bakalářská práce Ondřeje Drlíka se vyčerpávajícím způsobem zaměřila na zpracování stavební historie zámku v Louňovicích pod Blaníkem a na analýzu jeho architektury a štukové výzdoby. Drlík pro svoji práci volil formu tzv. Stavebně-historického průzkumu (SHP), který je v památkové péči při platné legislativě závazným podkladem pro metodiku všech stavebních zásahů do památkových objektů. (Na rozdíl od SHP neobsahuje Drlíkova bakalářská práce ovšem finančně nákladné zaměření stavby, ani obligátní rozsáhlou plánovou dokumentaci.)

Po krátkém úvodu, ve kterém definuje autor cíle svého badatelského záměru a reflektuje kriticky dosavadní odbornou literaturu, se Drlík věnuje zevrubně dějinám obce Louňovice pod Blaníkem a jejím držitelům, počínaje v polovině 12. století založeným a za husitských válek zaniklým premonstránským klášterem. Klášterní zboží přešlo po roce 1420 do držení města Tábora a po nezdařeném povstání bylo 1547 městu Ferdinandem I. zkonfiskováno. Prodejem se dostalo do majetku rodiny Skuhrovských ze Skuhrova, kteří v Louňovicích na troskách kláštera vystavěli renesanční tvrz a rozšířili ji vzápětí na zámek. Po více než jednom století v držení Louňovic (1547-1652) rod Skuhrovských vymřel po meči a panství připadlo dceři Alžbětě Kateřině, provdané za Karla Adama Lva z Říčan, který zámek přestavěl a rozšířil.

Při vylíčení dějin klášterního zboží Louňovice pod Blaníkem za premonstrátek a ve správě kališnického Tábora Drlík čerpá z pramenů publikovaných v 19. století a nebo se opírá o „Nejstarší dějiny Louňovic I., II.“ od Pavla Radoměrského z let 1964-5. Pro období šlechtických vlastníků se mu daří obohatit údaje, které přinesla starší literatura a zejména SHP Milady Vilímkové z roku 1974, o nové poznatky získané studiem dosud nepublikovaného archivního materialu. Drlíkem publikované prameny umožňují korigovat a upřesnit některé údaje vztahující se na stavební historii objektu a nebo zpochybnit i některá nepodložená tvrzení (např. předpokládaný hrob posledního majitele Karla Adama Lva z Říčan).

Karel Adam Lev z Říčan odkázal louňovické panství v roce 1672 se zámek, pivovarem a hospodářskými budovami pražským arcibiskupům, kteří zámek drželi až do pozemkové reformy v roce 1924, kdy se objekt dostal do majetku TJ Sokol Louňovice.

Arcibiskupství zámek využívalo k obytným účelům jenom sporadicky a sporadické byly i stavební zásahy do jeho struktury. Archivní výzkum přinesl Drlíkovi cenné poznatky o majetkovém předvodu ve prospěch arcibiskupství, jakož cenné údaje o zámeckém zařízení a prováděných stavebních úpravách.

Drlíkovi rešerše v archivu NPÚ v Praze a Úřadu městýse Louňovice vynesly na světlo údaje o přeměnách objektu v kanceláře, kinosál a provozní místnosti nového majitele TJ Sokol Louňovice, která po krátké přestávce vlastní chátrající objekt od roku 1924 dodnes.

V druhé kapitole své bakalářské práce se kandidát zaměřil na detailní popis zámku, včetně analýzy jeho dispozice, konstrukčních prvků, fasád a architektonických i dekorativních forem. Jazyk jeho popisu je vysoce profesionální a dokazuje, že si Ondřej Drlík osvojil deskriptivní znalosti historika architektury v nebyvalé šíři a hloubce. Navíc prokazuje kandidát v této části schopnost analytického myšlení, které ho spolu s plausibilní argumentací vede při objasňování četnými představami objektu „zamlžené“ stavební dějiny louňovického zámku.

V obsahově nejzávažnější třetí kapitole bakalářské práce najde čtenář stavební historii louňovického zámku od renesanční tvrze Skuhrovských, přes barokní zámek Karla Adama Lva z Říčan až k stavebním úpravám 19. a 20. století. Vedle již citované literatury jsou to vlastní pozorování in situ, které Drlíkovi umožnily lokalizovat přeměny objektu jak topograficky tak i chronologicky. Autorovi se podařilo v této kapitole i upřesnit a korigovat mnohá starší chybná zjištění. Vylíčení novějších dějin objektu je dalším přínosem Drlíkovi práce, neboť zůstaly jinak v literatuře zcela nepovšimnuty.

V závěru své bakalářské práce se Ondřej Drlík věnuje štukové výzdobě zámecké kaple, nad vstupem do sálu a štuku panské oratoře v louňovickém farním kostele. Autor reviduje starší nesprávnou dataci štuk a opravuje tím i údaj o jejich objednateli. Neleká se interpretovat iniciální nápis v kapli a prokazuje i solidní znalosti heraldické terminologie.

Bakalářská práce je doplněná seznamem pramenů a literatury a vybavena rozsáhlým a dobře uspořádaným obrazovým materiálem.

Závěrem je nutné zdůraznit, že bakalářská práce Ondřeje Drlíka je nadstandartním výkonem jak svým objemem (96 stran textu, 151 obrazových příloh) tak i kvalitou, která přesvědčí čtenáře argumentací a po výtce profesionálním přístupem k řešení dané problematiky. Kandidát ovládá suveréně jak odbornou terminologii historika architektury a tak i jeho

metody. Přitom postupuje často s novátorskou kreativitou. (Tam, kde ho nedochovaný písemný materiál nechá na holičkách, dokáže chybějící kapitolu ze stavebních dějin louňovického zámku „vykouzlit“ z dochovaného fotomateriálu.) Přínos jeho práce je v mnoha ohledech inovativní a posuzovatelem zjištěné chyby jsou marginální. Patří k nim drobné gramatické a stylistické nepozornosti (2x pravá strana na štukovém nádstavci v panské oratoři), chybná interpunkce, posunuté číslování poznámek (pozn. 58- místo 33 patří 34). Poznámkový aparát vykazuje důsledné a přesné citace a lze mu vytknout pouze marginální nepřesnosti v sekundárních citátech.

Bakalářskou práci Ondřeje Drlíka **doporučuji k obhajobě** a hodnotím predikátem „výborně“.

Innsbruck 28. 1. 2012

prof. PhDr. Petr Fidler
vedoucí bakalářské práce